

รายงาน
การประชุมประจำปีและการประชุมสมัชชาใหญ่
ของกลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต
(SEAPAC Conference and General Assembly)
ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ณ กรุงจาการ์ตา และเมืองโบกอร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

กลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (Southeast Asian Parliamentarians against Corruption - SEAPAC) เป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสมาชิกรัฐสภาเพื่อส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนเป็นองค์กรสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพในการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารและแนวปฏิบัติที่ดีภายในเครือข่ายสมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่ม SEAPAC มีประเทศที่จัดตั้งหน่วยประจำชาติ ๔ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ทิมอร์-เลสเต และกัมพูชา SEAPAC มีสำนักงานเลขาธิการอยู่ที่กรุงจาการ์ตา และดำเนินงานโดยสภาผู้แทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

การประชุมประจำปีและการประชุมสมัชชาใหญ่ของกลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC Conference and General Assembly) ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ณ กรุงจาการ์ตา และเมืองโบกอร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย จัดโดย SEAPAC ร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมี ดร. Fadli Zon ประธาน SEAPAC ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม ในหัวข้อ “การดำเนินการของรัฐสภาในการตรวจสอบการให้เงินสนับสนุนทางการเมืองและการต่อต้านการทุจริตสีเขียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Parliamentary Actions on Political Finance Oversight and Combating Green Corruption in Southeast Asia) การประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุมประมาณ ๔๐ คน จาก ๖ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ไทย ทิมอร์-เลสเต และอินโดนีเซีย

ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกรัฐสภาภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต (SEAPAC)

คณะผู้แทนรัฐสภาไทย ประกอบด้วย นายสุธา ประทีป ณ ถลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย และนายธีรรัชชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้าร่วมการประชุมตามคำเชิญของ ดร. Fadli Zon ประธาน SEAPAC และประธานคณะกรรมการด้านความร่วมมือรัฐสภาระหว่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการประชุม SEAPAC

นายสุธา ประทีป ณ ถลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (ซ้าย)
และ นายธีรรัชชัย พันธุมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนรัฐสภาไทย (ขวา)

การประชุม SEAPAC มีกำหนดการประชุมเป็นเวลา ๒ วัน โดยในวันแรกเป็นพิธีเปิดการประชุม คำกล่าวต้อนรับ การประชุมวาระที่ ๑ และวาระที่ ๒ และการประชุมสมัชชาใหญ่ SEAPAC 2023 ในส่วนการประชุมในวันที่สอง เป็นกิจกรรมในรูปแบบการเสวนาร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากหลายฝ่าย

บรรยากาศระหว่างการประชุม

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยระหว่างการประชุม

การประชุมวันที่หนึ่ง (วันจันทร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ณ กรุงเทพมหานคร

พิธีเปิดการประชุม

การประชุม SEAPAC เริ่มต้นด้วยพิธีเปิดการประชุมโดยการฉายคลิปวิดีโอที่สนับสนุนและนำองค์การ SEAPAC ซึ่งเป็นเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกรัฐสภาเพื่อการต่อต้านการทุจริตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการต่อต้านการทุจริตและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยมีพันธกิจที่จะต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ เพื่อสร้างมาตรฐานที่มีคุณภาพในการบูรณาการการจัดการภาครัฐและธรรมาภิบาล SEAPAC เชื่อมโยงว่ารัฐสภาเป็นกลไกดำเนินการที่สำคัญที่จะส่งเสริมยุทธศาสตร์และแผนดำเนินการเชิงรุก ตลอดจนการดำเนินการอย่างเหมาะสมเพื่อบรรลุสันติภาพที่ยั่งยืนในบริบทสังคมระหว่างประเทศ

คำกล่าวเปิดโดย ดร. Fadli Zon

จากนั้น ดร. Fadli Zon ประธาน SEAPAC และประธานคณะกรรมการด้านความร่วมมือรัฐสภาระหว่างประเทศ สมาชิกแทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ได้กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม โดยเน้นว่าปัญหาภัยคุกคามในโลกยุคปัจจุบันที่ประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประสบอยู่ ได้แก่ สภาวะสงคราม วิกฤตสภาพภูมิอากาศ และปัญหาความยากจนที่ทวีขึ้น ล้วนส่งผลกระทบต่อประชาชนในภูมิภาค โดยประชากรกว่า ๑๒๔ ล้านคนอยู่ใต้เกณฑ์เส้นความยากจน (Poverty Line) ซึ่งเป็นดัชนีที่บ่งบอกระดับรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และประชากรกว่า ๑๓๑ ล้านคนประสบปัญหาความอดอยากอย่างรุนแรง ในขณะที่เดียวกัน สถิติจำนวนค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) ในระดับโลกได้สูญเสียไปในการทุจริตถึงร้อยละ ๕ ต่อปี ซึ่งจำนวนเงินเหล่านั้นควรเป็นงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านธรรมาภิบาล การสร้างเสริมการคุ้มครองทางสังคม และการพัฒนาการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียว

นอกจากนี้ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังประสบปัญหาการลดลงของระดับประชาธิปไตย รวมถึงระดับความถดถอยของดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ หากไม่มียุทธศาสตร์ที่เข้มแข็งเพื่อเร่งขจัดปัญหาแล้ว การทุจริตจะยังคงบ่อนทำลายประชาธิปไตย และฝังรากลึกอยู่ในประชากรทั้งหมด รวมไปถึงคนรุ่นใหม่ในอนาคตด้วยเช่นกัน ดังนั้น SEAPAC ในฐานะเครือข่ายของสมาชิกรัฐสภาเพื่อการต่อต้านการทุจริต จำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลทั้งในระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนให้สมาชิกรัฐสภามุ่งเน้นการทำหน้าที่อย่างแข็งขันในบทบาทหลักตามอำนาจในรัฐธรรมนูญเพื่อปกป้องแนวทางประชาธิปไตยเพื่อประชาชน SEAPAC คาดหวังให้มีกรอบความร่วมมือที่เข้มข้นมากขึ้นเพื่อสร้างพันธกรณีของรัฐสภาในการยกระดับวาระการป้องกันและขจัดปัญหาการทุจริตร่วมกันทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับชาติ

ดร. Fadli Zon ประธาน SEAPAC กล่าวเปิดการประชุม

หัวข้อหลักในการประชุม SEAPAC ครั้งนี้เกี่ยวกับประเด็นการให้เงินสนับสนุนทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากเงินเป็นปัจจัยหลักในกิจกรรมทางการเมือง และประเด็นการให้เงินสนับสนุนทางการเมืองที่ไม่โปร่งใสคุกคามต่อประชาธิปไตยทั่วโลก ดังนั้น หากปราศจากระบบการตรวจสอบที่เพียงพอ กฎระเบียบที่มีประสิทธิภาพ และการบังคับใช้ที่เข้มแข็งในกระบวนการให้เงินสนับสนุนทางการเมืองแล้ว การดำเนินการตามแนวทางประชาธิปไตยและการพัฒนาทางเศรษฐกิจในระยะยาวจะถูกคุกคามอย่างร้ายแรงได้ ในช่วงเวลานี้เป็นช่วงที่บางประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำลังจะมีการเลือกตั้งทั่วไป รวมถึงอินโดนีเซีย ในขณะที่บางประเทศเพิ่งจะผ่านพ้นการเลือกตั้งทั่วไป การประชุมครั้งนี้จึงเป็นโอกาสอันดีในการแบ่งปันประสบการณ์ และส่งเสริมมาตรการการตรวจสอบซึ่งเป็นปัจจัยหลักของระบบการให้เงินสนับสนุนทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนประเด็นการทุจริตสีเขียว รวมถึงการระดมทุนและทรัพยากรในการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนพันธกรณีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ รัฐสภาต้องเตรียมพร้อมอย่างมีกลยุทธ์เพื่อกำกับดูแลการดำเนินการต่าง ๆ เหล่านั้น และต้องสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของการดำเนินงานด้านสภาพภูมิอากาศทั้งในระดับชาติและระดับระหว่างประเทศ SEAPAC คาดหวังว่าในการประชุมครั้งนี้จะช่วยค้นหาแนวทางเพื่อสร้างความมั่นใจในการเพิ่มยุทธศาสตร์ความร่วมมือของสมาชิกรัฐสภาเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อมติที่ ๘/๑๒ ในการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention against Corruption - UNCAC) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่เรียกร้องให้รัฐภาคี ปกป้องและจัดการทุจริตที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

วาทิตศน์คำกล่าวต้อนรับโดย ดร. Ali bin Fetais Al-Marri

วาทิตศน์คำกล่าวต้อนรับจาก ดร. Ali bin Fetais Al-Marri ประธาน GOPAC และประธาน คณะกรรมการด้านกิจการภายในและภายนอกของสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐกาตาร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของความร่วมมือในภูมิภาคต่อประเด็นการทุจริตและการสร้างธรรมาภิบาล การให้เงินสนับสนุนทางการเมืองถือเป็นประเด็นหลักที่เป็นหัวใจกิจกรรมของรัฐสภา เนื่องจากในการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เงินในการขับเคลื่อน ซึ่งจำเป็นต้องทราบถึงวิธีการได้รับและการใช้เงิน ดังนั้น กระบวนการทางการเมืองเป็นปัจจัยหลักของการบริหารและกิจกรรมทางการเมืองซึ่งหากปราศจากการตรวจสอบที่มีความโปร่งใสแล้ว การทุจริตอย่างร้ายแรงจะเกิดขึ้นได้

ดร. Ali bin Fetais Al-Marri ประธาน GOPAC กล่าวต้อนรับผ่านวาทิตศน์

ส่วนประเด็นการทุจริตสี่เขียว การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถก่อให้เกิดการทุจริตจากการใช้เงินในโครงการต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และโลก ดังนั้น ประเด็นเรื่องการควบคุมการใช้เงินที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสภาพภูมิอากาศจึงเป็นประเด็นหนึ่งที่สำคัญมากที่สุดที่ประชาคมโลกต้องให้ความร่วมมือเพื่อจัดการปัญหาการทุจริต ทั้งนี้ การให้เงินสนับสนุนแก่ประเทศโดยตรงไปยังภาคส่วนที่ทำงานเกี่ยวกับด้านสภาพภูมิอากาศ และการให้เงินสนับสนุนที่ผ่านช่องทางองค์กรระหว่างประเทศ จากสหประชาชาติไปยังองค์กรระดับภูมิภาคโดยไม่มีข้อจำกัดจึงเป็นประเด็นที่ซับซ้อน ซึ่งหากเงินสนับสนุนเช่นนี้ไม่ได้ไปถึงรัฐบาลอย่างเที่ยงธรรม หรือหากไม่มีหน่วยงานที่กำกับดูแลอย่างเคร่งครัด เชื่อว่าจะมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ และผลร้ายจะเกิดตามมา เมื่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในโครงการต่าง ๆ ได้ทำลายโอกาสในการพัฒนา

การประชุม SEAPAC ครั้งนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับโอกาสครบรอบ ๒๐ ปีของอนุสัญญา UNCAC ซึ่งที่ผ่านมา บางประเทศอาจยังไม่มี การบังคับใช้ให้เกิดผล ในช่วงที่ดำรงตำแหน่งประธานการประชุมรัฐภาคีของอนุสัญญา UNCAC ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีหลายประเทศที่สนับสนุนและดำเนินการบังคับใช้อนุสัญญาฯ ได้อย่างเกิดประสิทธิผล อย่างไรก็ตาม ยังจำเป็นต้องมีการแก้ไขอนุสัญญาฯ

โดยเฉพาะในเรื่องธรรมาภิบาล ซึ่งมีประเด็นการต่อต้านการทุจริตรวมอยู่ด้วยเช่นกัน ดังนั้น เวทีการประชุม SEAPAC นี้จะเป็นการรวมตัวเพื่อผลทางบวกในการมุ่งหาหนทางเพื่อลดการทุจริต อีกทั้งจะเป็นกลไกหนึ่งในการติดตามผลและขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในระดับระหว่างประเทศภายใต้การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา UNCAC และผลักดันการนำไปปฏิบัติในระดับประเทศของแต่ละรัฐภาคีเช่นกัน

การประชุมวาระที่ ๑ หัวข้อ “การอภิปรายถึงมูลเหตุของการทุจริตทางการเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: บทบาทของรัฐสภาในการวางระเบียบและกำกับดูแลการให้เงินสนับสนุนทางการเมือง”

ช่วงถัดมาเป็นการประชุมวาระที่ ๑ ในหัวข้อ “การอภิปรายถึงมูลเหตุของการทุจริตทางการเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: บทบาทของรัฐสภาในการวางระเบียบและกำกับดูแลการให้เงินสนับสนุนทางการเมือง” (Addressing the Root of Political Corruption in Southeast Asia: Parliaments’ Role in Regulating and Monitoring Political Finance) ในรูปแบบการอภิปรายร่วมกัน โดยมีนาย Putu Supadma Rudana สมาชิก SEAPAC และรองประธานคณะกรรมการด้านความร่วมมือรัฐสภาระหว่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการ และมีวิทยากรร่วมอภิปราย จำนวน ๓ คน ได้แก่

- ๑) ศาสตราจารย์ Adam Graycar อาจารย์ประจำภาควิชานโยบายสาธารณะ และผู้อำนวยการสถาบันสเตอร์ตัน มหาวิทยาลัยแอดิเลด (Stretton Institute, University of Adelaide)
- ๒) ดร. Bridget Welsh ผู้ประสานงานวิจัยกิตติมศักดิ์ สถาบันเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยนอตติงแฮม วิทยาเขตมาเลเซีย (University of Nottingham Asia Research institute Malaysia)
- ๓) นาย Lee Chean Chung สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซีย

วิทยากรร่วมอภิปรายในการประชุมวาระที่ ๑

นาย Putu Supadma Rudana ดำเนินรายการเข้าสู่ช่วงการอภิปราย โดยกล่าวถึงความท้าทายของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตทางการเมือง โดยการอภิปรายจะร่วมกันหารือแนวทางเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐบาลในการกำหนดนโยบายและการติดตามตรวจสอบการให้เงินสนับสนุนทางการเมือง รวมถึงการส่งเสริมบทบาทของสมาชิกสภาในการใช้อำนาจตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ในการสร้างความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสในกระบวนการให้เงินสนับสนุนทางการเมือง

ศาสตราจารย์ Adam Graycar อภิปรายเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตทางการเมืองที่เกิดขึ้นจากการให้เงินสนับสนุนการเลือกตั้งในรูปแบบของการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง และเงินจากการติดต่อธุรกิจ หรือกิจกรรมการทุจริตจากการออกกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย โดยกล่าวถึงปัญหาการลักลอบตัดไม้อย่างผิดกฎหมาย ที่ธนาคารโลกประเมินว่ามีมูลค่าความเสียหายประมาณ ๑ ล้านล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ซึ่งทำลายระบบนิเวศในธรรมชาติ และก่อให้เกิดการบังคับขับไล่คนออกจากถิ่นที่อยู่ ที่ก่อปัญหาทั้งทางวัฒนธรรมและทางสังคม หรือปัญหาการทุจริตในการประมง ที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเล ดังนั้น จำเป็นต้องมีการปฏิรูปกรอบการทำงานด้านการต่อต้านการทุจริตของแต่ละประเทศ โดยยกตัวอย่างกรณีของออสเตรเลียที่ได้มีการดำเนินการตามระบบคุณธรรมแห่งชาติของออสเตรเลีย : พิมพ์เขียวเพื่อการปฏิบัติ (Australia's National Integrity System: the Blueprint for Action) ฉบับปี ๒๐๒๑ ที่เป็นแผนปฏิรูปการดำเนินการสำหรับรัฐและสังคม ซึ่งมีคณะกรรมการสิทธิการของรัฐบาลกลางที่ร่วมมืออย่างแข็งขันและเปิดกว้าง มีการตัดสินใจอย่างน่าเชื่อถือ ยุติธรรม ประชาธิปไตยที่ซื่อสัตย์ และเปิดให้สาธารณชนรับทราบการทำงานและร่วมตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ในความร่วมมือระดับระหว่างประเทศ แต่ละประเทศควรมีการบังคับใช้กรอบเครื่องมือเพื่อจัดการปัญหาการทุจริตได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime - UNTOC) และรวมถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs)

ศาสตราจารย์ Adam Graycar อาจารย์ประจำภาควิชานโยบายสาธารณะ และผู้อำนวยการสถาบันออสเตรเลีย
มหาวิทยาลัยแอดิเลด ในช่วงการอภิปราย

ดร. Bridget Welsh อภิปรายเรื่องการให้เงินสนับสนุนทางการเงินและคุณภาพประชาธิปไตยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยกล่าวถึงระบอบการเมืองแบบอำนาจนิยมหรือเผด็จการ และระบบอุปถัมภ์เป็นปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการทุจริตได้ง่าย และการเลือกตั้งก็เป็นจุดที่ก่อให้เกิดการทุจริตได้มากเช่นกัน การที่แต่ละประเทศรับเงินสนับสนุนหรือฟิงพา ทำให้จำนวนอาชญากรรมทางการเงินและการติดสินบนเพิ่มจำนวนสูงขึ้นตามไปด้วย ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาธิปไตยในภูมิภาค สมาชิกรัฐสภาจึงต้องทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองในปัจจุบันที่มีการทุจริตระดับสูงไปสู่การเมืองที่มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยต้องผลักดันให้มีกฎหมายหรือบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้เงินสนับสนุนทางการเงินที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งรัฐสภาต้องทำหน้าที่เพื่อแก้ไขระบบอุปถัมภ์ทางการเมือง รวมทั้งการเลือกตั้งและกระบวนการหาเสียง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในสถาบันทางการเมืองและระบอบการปกครองประชาธิปไตย พร้อมกันนี้ SEAPAC ซึ่งเป็นองค์กรเครือข่ายความร่วมมือระดับภูมิภาคต้องพร้อมให้การสนับสนุนแนวทางการต่อต้านการทุจริตภายในภูมิภาคเช่นกัน

ดร. Bridget Welsh ผู้ประสานงานวิจัยกิตติมศักดิ์ สถาบันเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยนอตติงแฮม วิทยาเขตมาเลเซีย ในช่วงการอภิปราย

นาย Lee Chean Chung อภิปรายและแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตของมาเลเซีย โดยกล่าวว่ามาเลเซียมีแผนปฏิบัติการเพื่อต่อต้านการทุจริต (National Anti-Corruption Plan - NACP) ที่เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นนโยบายเพื่อสะท้อนความมุ่งหวังของประชาชนมาเลเซียในการสร้างประเทศด้วยวัฒนธรรมที่ปราศจากการทุจริต มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ยังได้มีการปฏิรูปภาคส่วนประบางที่เสี่ยงต่อการเกิดทุจริตได้ง่าย เช่น การเมืองและการบริหารประเทศ การจัดซื้อจัดจ้างสาธารณะ กระบวนการนิติบัญญัติ และกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะผลักดันให้เกิดยุทธศาสตร์ในการเสริมสร้างบูรณาการความมั่นคงทางการเมืองและความน่าเชื่อถือ การส่งเสริมภาคบริการสาธารณะ การเพิ่มประสิทธิภาพและความตรวจสอบได้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

การส่งเสริมความน่าเชื่อถือของระบบนิติบัญญัติและยุติธรรม และการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการดำเนินการของทุกภาคส่วน โดยยุทธศาสตร์ด้านการต่อต้านการทุจริตเหล่านี้จะช่วยควบคุมการใช้อำนาจรัฐในการบริหารประเทศ และปกป้องสิทธิของประชาชน

นาย Lee Chean Chung สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซีย ในช่วงการอภิปราย

จากนั้นผู้ดำเนินรายการได้เปิดโอกาสให้มีการร่วมอภิปรายและกล่าวถ้อยแถลงจากสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุม โดยในส่วนของประเทศไทย นายธีรรัชชัย พันธุมาศ ผู้แทนรัฐสภาไทยได้ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการทุจริตในประเทศไทย บทบาทของรัฐสภาในการดำเนินงานและเป็นกลไกเพื่อการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาล และการดำเนินการเพื่อการต่อต้านการทุจริต โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมกฎหมายเพื่อเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ และในระดับนานาชาติ ไทยพร้อมสนับสนุนเครือข่ายการทำงานเพื่อการต่อต้านการทุจริตในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นายธีรรัชชัย พันธุมาศ ผู้แทนรัฐสภาไทย ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ต่อมา นาย Adriano do Nascimento สมาชิกวุฒิสภาติมอร์-เลสเต ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการดำเนินงานการต่อต้านการทุจริตของติมอร์-เลสเต ที่ได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วบางส่วน และยังคงอยู่ในกระบวนการปรับปรุงเพื่อพัฒนาอีกบางส่วน ทั้งนี้ ติมอร์-เลสเตคาดหวังว่าจะนำประสบการณ์จากเวทีการประชุมและผู้เชี่ยวชาญในภูมิภาคมาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการร่างและพัฒนากฎหมายของประเทศเพื่อประโยชน์ในการต่อต้านการทุจริตที่เกิดผลมากยิ่งขึ้น จากนั้น นาย Onn Abu Baker สมาชิกวุฒิสภามาเลเซีย ได้ร่วมแบ่งปันประสบการณ์ด้านการดำเนินงานเพื่อต่อต้านการทุจริตของมาเลเซีย ที่มุ่งเน้นหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายเพื่อจัดการปัญหาการทุจริตในการเลือกตั้ง ในขณะที่สมาชิกวุฒิสภาสตรีจากอินโดนีเซียได้ร่วมอภิปรายโดยกล่าวถึงมาตรการควบคุมและจัดการการให้เงินสนับสนุนทางการเมือง รวมถึงการแสดงบทบาทอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากขึ้นของสมาชิกวุฒิสภาในการใช้อำนาจกำกับดูแล ในตอนท้าย นางสาว Ar. Siti Rozaimeryanty Dato Haji Abdul Rahman เลขาธิการสมาชิกรัฐสภาอาเซียน ได้ร่วมอภิปรายโดยกล่าวถึงการดำเนินงานร่วมกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายในการเชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ซึ่งประเด็นการต่อต้านการทุจริตถือเป็นนโยบายหนึ่งขององค์กรที่มุ่งดำเนินการอยู่ เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศภายในภูมิภาคเช่นกัน

นายสุทา ประทีป ณ ถลาง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ระหว่างการประชุม

การประชุมวาระที่ ๒ หัวข้อ “การกระตุ้นการดำเนินการของรัฐสภาและภาคีเพื่อการต่อต้านการทุจริตสีเขียว”

ในช่วงถัดมาเป็นการประชุมวาระที่ ๒ ในหัวข้อ “การกระตุ้นการดำเนินการของรัฐสภาและภาคีเพื่อการต่อต้านการทุจริตสีเขียว” (Galvanizing Parliamentary Actions and Partnerships to Combat Green Corruption) ในรูปแบบการอภิปรายร่วมกันโดยมีนางสาว Dyah Roro Esti สมาชิก SEAPAC และกรรมการด้านความร่วมมือรัฐสภาระหว่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐ

อินโดนีเซีย ทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการ โดยนาย Rodrigo Herrera Bravo ประธานคณะทำงาน GOPAC ด้านการมีส่วนร่วมของสังคมและรัฐสภา ได้ร่วมแสดงปาฐกถาพิเศษ และมีวิทยากรร่วมอภิปราย จำนวน ๓ คน ได้แก่

- ๑) นาย Rafael Jimenez Aybar ที่ปรึกษาด้านประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม มูลนิธิเวสต์มินสเตอร์เพื่อประชาธิปไตย (Westminster Foundation for Democracy)
- ๒) นาย Fithriadi Muslim ผู้อำนวยการด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ ศูนย์วิเคราะห์และรายงานธุรกรรมทางการเงินอินโดนีเซีย (Pusat Pelaporan Dan Analisis Transaksi Keuangan – PPATK)
- ๓) นาย Juhani Grossmann หัวหน้าโครงการการทุจริตสีเขียว สถาบันบาเซลด้านธรรมาภิบาล (Basel Institute on Governance)

นางสาว Dyah Roro Esti ดำเนินรายการเข้าสู่ช่วงการอภิปราย โดยกล่าวถึงความท้าทายของการทุจริตสีเขียวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยทำลายสภาพแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และการหาประโยชน์ผลกำไรจากสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การทุจริตสีเขียวอาจมีมูลเหตุมาจากองค์ประกอบ เช่น พฤติกรรมการทุจริตในทุกรูปแบบ รัฐบาลที่อ่อนแอ และการฟอกเงิน ตัวอย่างเช่น ภาคพลังงานหมุนเวียนเป็นภาคส่วนที่เกิดการทุจริตขึ้นได้อย่างง่ายดายเนื่องจากธุรกิจด้านพลังงานหมุนเวียนในปัจจุบันเป็นช่วงขาขึ้นในการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังนั้น รัฐสภาจำเป็นต้องทำหน้าที่ในการตรวจสอบและป้องกันการทุจริตในภาคส่วนนี้ เพื่อมิให้ความเสี่ยงต่อการทุจริตขยายวงเพิ่มได้

นางสาว Dyah Roro Esti ทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการในการประชุมวาระที่ ๒

นาย Rodrigo Herrera Bravo ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของรัฐสภาแบบเปิดในฐานะที่เป็นยุทธศาสตร์ในการต่อต้านการทุจริตสีเขียว โดยยกตัวอย่างกรณีศึกษาของอาร์เจนตินา ซึ่งให้ความสำคัญต่อประเด็นการดูแลสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก อาร์เจนตินามีบทบัญญัติ

ตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม ในกระบวนการออกกฎหมายบางประเด็นที่ละเอียดอ่อน จะมีกระบวนการของรัฐสภาแบบเปิดเข้ามาจัดการ และในกระบวนการเปิดร่างกฎหมายได้เปิดกว้างให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม องค์กรนอกภาครัฐ และสาธารณชน สามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในกระบวนการร่างกฎหมายได้โดยส่งเอกสารผ่านช่องทางแพลตฟอร์มของรัฐสภา โดยเฉพาะในการออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตสีเขียวด้วยเทคโนโลยี เช่น ด้านอาหาร พลังงานหมุนเวียน ความหลากหลายทางชีวภาพ

นาย Rodrigo Herrera Bravo ประธานคณะทำงาน GOPAC ด้านการมีส่วนร่วมของสังคมและรัฐสภา
กล่าวปาฐกถาพิเศษ

นาย Rafael Jimenez Aybar ได้อภิปรายเรื่องประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อมในฐานะยาต้านพิษต่อการทุจริตสีเขียว (Environmental Democracy as an Antidote to Green Corruption) โดยกล่าวถึงหลักสามประการของแนวทางประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และความยุติธรรม ที่ต้องถูกนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริงเพื่อจัดการกับการทุจริตสีเขียวที่เกิดขึ้น ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ จึงประสบความท้าทายและปัญหาจากอาชญากรรมทางสิ่งแวดล้อม การลักลอบค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย การลักลอบตัดและค้าขายไม้ ตลอดจนปัญหาการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรและการทำเหมืองแร่ รัฐสภาจึงควรมีบทบาทเพื่อจัดการปัญหาการทุจริตที่เข้ามาแทรกแซงสิทธิภายใต้ประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมกฎหมายภายในของแต่ละประเทศให้เน้นการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบการบริหารของรัฐด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงสนับสนุนแนวทางประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อมระดับภูมิภาคให้สามารถจัดการปัญหาการทุจริตสีเขียว และส่งเสริมการปฏิบัติตามข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (ASEAN Regional Environmental Democracy Agreements - REDA) และกฎหมายภายในประเทศที่เสริมสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม

นาย Rafael Jimenez Aybar ที่ปรึกษาด้านสภาพแวดล้อมทางประชาธิปไตย
มูลนิธิเวสต์มินสเตอร์เพื่อประชาธิปไตย ในช่วงการอภิปราย

นาย Fithriadi Muslim ได้อภิปรายเกี่ยวกับการส่งเสริมมาตรการทางนิติบัญญัติและความร่วมมือภาคีรัฐสภาในการจัดการปัญหาอาชญากรรมทางสิ่งแวดล้อม โดยได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาของอินโดนีเซีย จากการณ์อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ จึงก่อให้เกิดโอกาสที่ทรัพยากรเหล่านั้นจะถูกนำไปหาประโยชน์ในการทุจริตสีเขียวได้มาก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ อินโดนีเซียได้มีกฎหมายการฟอกเงินที่เกี่ยวข้องกับบริษัทด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ในภาคอุตสาหกรรมป่าไม้รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมทางทะเลและการประมง เพื่อควบคุมอาชญากรรมทางการเงินและการทุจริตสีเขียว ทั้งนี้ รัฐสภาจำเป็นต้องแสดงบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติในการออกกฎหมายและการเชื่อมโยงกฎหมายภายในเข้ากับกรอบความร่วมมือหรือสนธิสัญญาระดับระหว่างประเทศ ตลอดจนบทบาทในความร่วมมือภาคีรัฐสภาเพื่อการบัญญัติและบังคับใช้กฎหมาย และในการตรวจสอบการบริหารของรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตสีเขียว

นาย Fithriadi Muslim ผู้อำนวยการด้านกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ
ศูนย์วิเคราะห์และรายงานธุรกรรมทางการเงินอินโดนีเซีย ในช่วงการอภิปราย

นาย Juhani Grossmann ได้ร่วมอภิปรายผ่านระบบออนไลน์ โดยกล่าวถึงปัญหาการทุจริต ด้านสิ่งแวดล้อมที่มักพบในภาคส่วนของรัฐบาล ซึ่งเป็นส่วนงานที่มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ดังนั้นแต่ละประเทศจึงจำเป็นต้องมีมาตรการและหน่วยงานควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม อีกทั้งรัฐสภาต้องทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติ ให้สอดคล้องกับการส่งเสริมนโยบายและกฎหมายที่บังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อจัดการทุจริตสีเขียว

นาย Juhani Grossmann หัวหน้าโครงการการทุจริตสีเขียว
สถาบันบาเซลด้านธรรมาภิบาล ในช่วงการอภิปราย

จากนั้นผู้ดำเนินรายการเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภาที่เข้าร่วมการประชุมสามารถร่วมอภิปราย และกล่าวถ้อยแถลง โดยสมาชิกวุฒิสภาสตรีจากอินโดนีเซียได้ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการดำเนินงานของอินโดนีเซียที่มีคณะกรรมการรับผิดชอบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสีเขียว ตลอดจนป้องกันไม่ให้นักการเมืองแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งพิทักษ์ผลประโยชน์แก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ ต่อมา นาย Onn Abu Baker สมาชิกรัฐสภามาเลเซียได้กล่าวถึงการสร้างและพัฒนาความสามารถในการจัดการปัญหาการทุจริตสีเขียว โดยระดมเงินสนับสนุนหน่วยงานให้เพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการให้ข้อมูล (whistleblowing) หรือการให้เบาะแสการกระทำผิดกฎหมายที่เป็นภัยต่อสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของประเทศไทย นายธีรวัชชัย พันธุมาศ ผู้แทนรัฐสภาไทยได้กล่าวถ้อยแถลงถึงปัญหาการทุจริตสีเขียวที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งไทยและประเทศในภูมิภาคที่มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากล้วนตกเป็นเป้าหมายในการก่ออาชญากรรมต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาการขมขะยอเล็งทรอนิกส์มาทิง ทั้งนี้ รัฐสภาไทยพร้อมจะร่วมมือกับประเทศ

สมาชิก SEAPAC เพื่อร่วมกันทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติในการออกกฎหมายเพื่อส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต และปกป้องสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามโมเดล เศรษฐกิจแบบองค์รวมในสามมิติ ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular – Green Economy) หรือ BCG Economy Model

นายธีรรัชชัย พันธุมาศ ผู้แทนรัฐสภาไทย ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

จากนั้น นางสาว Isabel Maria Barreto Freitas Ximenes สมาชิกวุฒิสภาติมอร์-เลสเต ได้ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภาติมอร์-เลสเต ในการรับมือกับการทุจริต โดยรัฐธรรมนูญของประเทศกำหนดสิทธิให้ภาคประชาสังคม ประชาชน และองค์กรนอกภาครัฐ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐว่าถูกใช้ไปเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านใดบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการตรวจสอบงบประมาณเช่นกัน

การประชุมสมัชชาใหญ่ SEAPAC 2023

ต่อมาเป็นการประชุมสมัชชาใหญ่ SEAPAC 2023 โดยมี ดร. Fadli Zon ประธานกลุ่ม SEAPAC รองประธาน GOPAC และประธานคณะกรรมการด้านความร่วมมือรัฐสภาระหว่างประเทศสภาผู้แทนราษฎรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทำหน้าที่ประธานการประชุมโดยได้ดำเนินตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

- การนำเสนอรายงานด้านกิจกรรมการดำเนินการและการเงินของประธาน SEAPAC
- แผนปฏิบัติการทางยุทธศาสตร์ของ SEAPAC
- การเลือกตั้งกรรมการบริหาร SEAPAC

- การให้ข้อมูลของ SEAPAC ว่าด้วยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านองค์ความรู้หรือเครื่องมือทางรัฐสภา
- การประชุมของหน่วยประจำชาติและสำนักงานเลขาธิการ GOPAC ของสมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ทั้งนี้ คณะผู้แทนรัฐสภาไทยมิได้เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่ SEAPAC เนื่องด้วยเวลาการประชุมที่เลื่อนออกไปจากกำหนดการเดิม และได้นัดหมายกับเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา ไว้ล่วงหน้า

การประชุมวันที่สอง (วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ณ เมืองโบกอร์

การประชุมในวันที่สอง เป็นการเสวนาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย : รัฐสภาแบบเปิดเพื่อการตรวจสอบและกำกับดูแลย้อนหลังแบบมีส่วนร่วม (Multi-stakeholder Dialogue: Open Parliament for Participatory Post Audit and Oversight) โดยมี ดร. Mardani Ali Sera เลขาธิการ SEAPAC และรองประธานคณะกรรมการด้านความร่วมมือรัฐสภาระหว่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร แห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ทำหน้าที่ผู้ดำเนินรายการ และมีผู้ร่วมอภิปราย จำนวน ๓ คน ได้แก่

- ๑) นาย Franklin De Vrieze หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติ มูลนิธิเวสต์มินสเตอร์เพื่อประชาธิปไตย (Westminster Foundation for Democracy)
- ๒) ดร. Bradley Murg คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์และการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยพาราگون และที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมประชาธิปไตยแห่งชาติ (Paragon International University & Consultant for the National Democratic Institute)
- ๓) นาย Bernadus Dwita Pradana ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนตรวจสอบ ประเมินและพัฒนา คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสูงสุดอินโดนีเซีย (Supreme Audit Board of the Republic of Indonesia)

การเสวนาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย : รัฐสภาแบบเปิดเพื่อการตรวจสอบและกำกับดูแลย้อนหลังแบบมีส่วนร่วม

ดร. Mardani Ali Sera ดำเนินรายการเข้าสู่ช่วงการเสวนา โดยกล่าวถึงบทบาทของ รัฐสภาที่เปิดกว้างในการตรวจสอบและกำกับดูแลย้อนหลัง การให้ภาคสาธารณะเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการตรวจสอบของรัฐสภา และเชิญให้วิทยากรและผู้เข้าร่วมการประชุมร่วมอภิปรายเพื่อหา แนวทางปฏิบัติที่ดีในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบงบประมาณของรัฐสภาแบบเปิด

นาย Franklin De Vrieze ได้ร่วมอภิปรายกล่าวถึงหน้าที่ในการกำกับดูแลภาคการเงินของ รัฐสภาและการตรวจสอบหนี้สาธารณะ และนำเสนอว่า รัฐสภาควรมีบทบาทที่สร้างสรรค์ในการพิจารณา ตรวจสอบและอนุมัติงบประมาณ โดยควรเปิดรับฟังข้อเสนอแนะในการตรวจสอบงบประมาณจากภาค ประชาสังคม ในขณะเดียวกัน ภาคประชาชนและสื่อมวลชนควรได้รับโอกาสให้เข้าถึงรายงานการตรวจสอบ ของรัฐสภาเช่นกัน และรัฐสภาควรมีระบบการติดตามผลการดำเนินการของรายงานการตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ

ดร. Bradley Murg อภิปรายเกี่ยวกับการตรวจสอบ โดยเน้นว่าจำเป็นต้องมีความโปร่งใส ที่มีกฎหมายรองรับและมีการบังคับใช้ที่เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการดูแลจัดสรรงบประมาณที่เปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วม เพราะการตรวจสอบจากภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคมจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วย แก้ปัญหาการทุจริตได้ ทั้งนี้ ภาคประชาชนถือเป็นภาคส่วนที่สำคัญ เพราะเป็นภาคส่วนที่มองเห็นปัญหา และประสบผลกระทบโดยตรง ดังนั้น ภาคประชาสังคมและภาคชุมชนท้องถิ่นจึงควรได้รับโอกาส เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอย่างต่อเนื่อง

นาย Bernadus Dwita Pradana ได้แบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับบทบาทของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินสูงสุด (Badan Pemeriksa Keuangan - BPK) ในการสนับสนุนบทบาท การกำกับดูแลของรัฐสภา ในกรณีศึกษาของอินโดนีเซีย BPK เป็นองค์กรอิสระจากอำนาจบริหาร และนิติบัญญัติ ทำหน้าที่ตรวจสอบและติดตามรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐ BPK และ รัฐสภามีการทำงานในลักษณะที่ประสานกัน โดย BPK มีหน้าที่เสนอผลการตรวจสอบต่อรัฐสภาและ รัฐบาล รายงานผลการติดตามต่อรัฐสภาเพื่อการควบคุมและกำกับการตรวจสอบย้อนหลัง และ ดำเนินการตรวจสอบในเรื่องต่าง ๆ ตามที่รัฐสภาร้องขอ ในขณะเดียวกัน รัฐสภามีหน้าที่ติดตามผล การตรวจสอบของ BPK โดยการอภิปรายให้คำแนะนำและขอคำอธิบายจาก BPK ทั้งนี้ รัฐสภาสามารถ ร้องขอให้ BPK ติดตามผลการตรวจสอบ รวมถึงร้องขอให้รัฐบาลติดตามผลการตรวจสอบของ BPK ให้สอดคล้องกันได้

การตรวจสอบของ BPK มี ๓ รูปแบบ ได้แก่ การตรวจสอบด้านการเงิน การตรวจสอบ การดำเนินงาน และการตรวจสอบเพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ พร้อมกันนี้ ได้ยกตัวอย่างบทบาทในการทำงาน เพื่อสนับสนุนรัฐสภาของ BPK เช่น การทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ระหว่าง BPK กับรัฐสภา การประชุมและเสวนาให้คำปรึกษา การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์กร ตรวจเงินแผ่นดิน (supreme Audit Institution - SAI) กับรัฐสภา ร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบ

การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน (Public Account Committee) การติดตามผลการตรวจสอบของ BPK แบบเรียลไทม์ (Real time) ผ่านช่องทางการตรวจสอบของ BPK การสนับสนุนรัฐสภาในการเสวนาร่วมกับรัฐบาล และกิจกรรมร่วมกันเพื่อแบ่งปันองค์ความรู้และเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินงาน

นายสุทา ประทีป ณ ถลาง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ระหว่างการประชุม

จากนั้นผู้ดำเนินรายการได้เปิดโอกาสให้สมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมได้ร่วมอภิปราย โดย นายธีรรัชชัย พันธุมาศ ผู้แทนรัฐสภาไทยได้ร่วมอภิปรายและแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำและตรวจสอบงบประมาณของไทย รวมถึงบทบาทของคณะกรรมการธิการของรัฐสภาที่ทำหน้าที่พิจารณาวาระงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเป็นการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของภาครัฐบาล

นายธีรรัชชัย พันธุมาศ ผู้แทนรัฐสภาไทย ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ในช่วงต่อมา ดร. Fadli Zon ได้สรุปประเด็นและกล่าวปิดการประชุม โดยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมการประชุมและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ร่วมกิจกรรมการแบ่งปันองค์ความรู้ ตลอดจนแบ่งปันประสบการณ์และมุมมองในมิติการต่อต้านการทุจริตร่วมกับสมาชิกกลุ่ม SEAPAC ซึ่งให้ความสำคัญและเห็นพ้องต้องกันว่า การทุจริตเป็นภัยคุกคามต่อความยั่งยืนที่ดีของประชาชน ดังนั้น รัฐสภาในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติควรทำหน้าที่บทบาทอย่างสร้างสรรค์ในการวางระเบียบและกำกับดูแลการบริหารงานของภาครัฐและการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งการประชุมและร่วมอภิปราย ทั้งนี้ การแบ่งปันประสบการณ์ในครั้งนี้จึงมีคุณค่าอย่างมาก และคาดหวังให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันสนับสนุนแนวทางในการต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ เพื่อพัฒนาให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่ปราศจากการทุจริต

ผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ถ่ายภาพร่วมกัน

ในช่วงสุดท้าย เจ้าภาพได้จัดกิจกรรมให้คณะผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ทักศนศึกษาภายในสวนพฤกษศาสตร์โบกอร์ (Bogor Botanical Garden)

ผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมทัศนศึกษาสวนพฤกษศาสตร์โบกอร์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการประชุมและข้อเสนอแนะ

การประชุมของกลุ่มเครือข่ายสมาชิกรัฐสภาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต
ในประเด็นการตรวจสอบการให้เงินสนับสนุนทางการเมืองและการต่อต้านการทุจริตสีเขียว ถือเป็น
กิจกรรมหนึ่งที่รัฐสภาไทยได้แสดงบทบาทและการมีส่วนร่วมในบริบทด้านการต่อต้านการทุจริตในระดับ
ภูมิภาค และเป็นโอกาสอันดีที่ได้รับทราบและเรียนรู้ความคืบหน้าและแนวทางปฏิบัติของประเทศอื่น ๆ
ในภูมิภาคเดียวกัน เพื่อเสริมสร้างและยกระดับการดำเนินงานของรัฐสภาในด้านการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตของไทย โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการต่อต้านการทุจริตสีเขียว ซึ่งประเทศไทยยัง
มีความตระหนักเรื่องนี้ไม่มากนัก จึงเป็นโอกาสนำองค์ความรู้ที่ได้จากการประชุมมาเป็นส่วนหนึ่งเพื่อ
พัฒนาแนวทางในการรณรงค์เพื่อจัดการปัญหาการทุจริตสีเขียวในประเทศต่อไปในอนาคต

จัดทำโดย

นางธันยธร อุดมศิริสุข

นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร